

DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța",

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Fundației Republicane de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, prin care a fost admisă în parte cererea Fundației Republicane de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 martie 2017,

c o n s t a t ă:

La 07 august 2015, Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, solicitînd încasarea din contul pârâtei sumei de 1.811.280 lei cu titlu de prejudiciu material, și anume valoarea de piață a bunurilor imobile demolate - Autodromul și construcțiilor auxiliare, amplasate în mun. Chișinău, str. Ghidighici, 3/3, precum și cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, la 05 iulie 2016, reclamanta Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" și-a majorat și concretizat pretențiile din acțiune, solicitînd în final, încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul său sumei de 1.811.280 lei - valoarea de piață a bunurilor imobile demolate - Autodromul și construcțiilor auxiliare, amplasate în mun. Chișinău, str. Ghidighici, 3/3 și 24.034.531 lei - valoarea de piață a terenului pentru construcții amplasat pe aceeași adresă juridică, precum și cheltuielilor de judecată pe care le va suporta în prezenta cauză civilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 martie 2017, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 aprilie 2017, Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 martie 2017, iar ulterior la 20 septembrie 2017 apelanta-reclamantă a prezentat și partea motivată a cererii de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanță, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. Concomitent, apelanta a mai cerut scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, a fost admisă în parte cererea Fundației Republicane de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 martie 2017 și obligată apelanta-reclamantă să achite taxa de stat la depunerea apelului în mărime de 10.000 lei, până la ședința de judecată stabilită pentru 25 octombrie 2017.

La 03 octombrie 2017, în termenul prevăzut de art. 425 CPC, Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii privind scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apelul.

În susținerea recursului Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a invocat că instanța de apel neîntemeiat a conchis de a-i admite doar în parte cererea de scutirea de la plata taxei de stat, neținând cont de faptul că la actele cauzei sunt anexate suficiente probe prin care se confirmă situația materială precară cu care se confruntă la moment întreprinderea, cum ar fi certificatul nr. 12/09-1189 din 16 iulie 2015 eliberat de către BC "Mobiasbancă-Groupe Societe Generale" SA, filiala nr. 2 Icam, de unde rezultă că soldul în conturile deținute de către întreprindere la această bancă este de 7,79 lei și 0.00 dolari USA.

De asemenea, a indicat recurenta că prin scutirea doar în parte de la plata taxei de stat i se încălcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

La 27 octombrie 2017, în adresa Primăriei mun. Chișinău a fost expediată copia recursului declarat de către Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța", cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că la 07 august 2015, Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, solicitând încasarea din contul ultimei sumei de 1.811.280 lei - valoarea de piață a bunurilor imobile demolate - Autodromul și construcțiilor auxiliare, amplasate în mun. Chișinău, str. Ghidighici, 3/3 și 24.034.531 lei - valoarea de piață a terenului pentru construcții amplasat pe aceeași adresă juridică, precum și cheltuielilor de judecată pe care le va suporta în prezenta cauză civilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 martie 2017, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 aprilie 2017, Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar ulterior la 20 septembrie 2017 apelanta-reclamantă a prezentat și partea motivată a cererii de apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 martie 2017 și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. Concomitent, cu trimitere la prevederile art. 85 alin. (4) CPC, apelanta Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând imposibilitatea achitării acesteia din motivul lipsei mijloacelor bănești pe contul întreprinderii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, a fost admisă în parte cererea Fundației Republicane de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 martie 2017 și obligată apelanta-reclamantă să achite, până la ședința de judecată stabilită pentru 25 octombrie 2017, taxa de stat la depunerea apelului în mărime de 10.000 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată soluția Curții de Apel Chișinău privind scutirea doar în parte a apelantei Fundației Republicane de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" de la plata taxei de stat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de la plata taxei de stat sau de la plata unei părți a ei.

Se reține că Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" la etapa adresării în instanța de judecată cu prezenta acțiune – 07 august 2015 a solicitat în cererea de chemare în judecată scutirea de la plata taxei de stat, invocând situația materială dificilă (f.d. 5, 9) și prezentând în confirmarea acestui fapt certificatul nr. 12/09-1189 din 16 iulie 2015 eliberat de către BC "Mobiasbancă-Groupe Societe Generale" SA, filiala nr. 2 Icam, de unde rezultă că soldul în conturile deținute de către întreprindere la această bancă este de 7,79 lei și 0.00 dolari USA (f.d. 53).

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, cererea Fundației Republicane de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a fost admisă și scutită de la plata integrală a taxei de stat (f.d. 81-83).

Peste mai mult de 2 ani, la 20 septembrie 2017, la depunerea cererii de apel, în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" a făcut trimitere la același înscris în calitate de dovadă ce confirmă imposibilitatea achitării taxei de stat și anume: certificatul nr. 12/09-1189 din 16 iulie 2015 eliberat de către BC "Mobiasbancă-Groupe Societe Generale" SA, filiala nr. 2 Icam, de unde rezultă că soldul în conturile deținute de către întreprindere la această bancă este de 7,79 lei și 0.00 dolari USA, care nu este relevant situației din 20 septembrie 2017, deoarece nu reflectă starea reală în care Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" se află la momentul actual.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu poate reține argumentul Fundației Republicane de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" invocat în cererea de recurs precum că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de a-i admite doar în parte cererea de scutire de la plata taxei de stat, neglijând faptul că la actele cauzei sunt anexate probe suficiente prin care se confirmă situația materială precară cu care se confruntă la moment întreprinderea, cum ar fi certificatul nr. 12/09-1189 din 16 iulie 2015 eliberat de către BC "Mobiasbancă-Groupe Societe Generale" SA, filiala nr. 2 Icam, de unde rezultă că soldul în conturile deținute de către întreprindere la această bancă este de 7,79 lei și 0.00 dolari USA, or, recurenta-apelantă la etapa aflării cauzei pe rolul instanței de apel nu a prezentat probe noi actualizate ce ar dovedi faptul că din momentul depunerii acțiunii până în prezent nu s-a schimbat situația patrimonială a întreprinderii, adică că în continuare nu dispune de surse financiare întru achitarea taxei de stat.

Afară de acesta, în toate cererile sale Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" face trimitere inclusiv și la informația eliberată de organul fiscal referitor la starea în care se află întreprinderea, care de fapt este lipsă la actele cauzei.

Mai mult ca atât, la materialele dosarului sunt lipsă și informațiile privind deținerea sau nu de către recurentă a conturilor bancare în alte instituții financiare din Republica Moldova.

Cu toate acestea, instanța de apel, pentru a nu-i crea recurentei o situație mai dezavantajoasă comparativ cu cea din prima instanță, totuși a decis de a o scuti parțial de la plata taxei de stat.

Astfel, nu poate fi reținut nici argumentul recurentei precum că prin scutirea în parte de la plata taxei de stat i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, or, legislația în vigoare, în special art. 85 alin. (4) CPC, expres prevede că situația materială precară necesită a fi probată, condiție ce în speță nu a fost întrunită.

Date fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept legală și întemeiată încheierea instanței de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența degajată că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un

compartiment diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka vs. Polonia, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Fundația Republicană de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța".

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Fundației Republicane de Caritate pentru Copii din Republica Moldova "Speranța" împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton